

Lähettäjä:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Vastaanottajat:

Kirkkonummen kunta

kirjaamo@kirkkonummi.fi

Anna-Kaisa Kauppinen, vt. yhdyskuntatekniikan johtaja

anna-kaisa.kauppinen@kirkkonummi.fi

Sari Soini, ympäristöpäällikkö

sari.soini@kirkkonummi.fi

Saara Huhmarniemi, ympäristölautakunnan puheenjohtaja

saara.huhmarniemi@helsinki.fi

Lausunto Mossarnan kosteikon linnustoarvoista ja maankohottamisen vaikutuksesta niihin

Aluksi

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry:n (rek.nro 116.353, 3100 jäsentä loppuvuonna 2018) tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla).

Saamiemme tietojen mukaan Kirkkonummen Evitskogissa, Mossarnan alueella on käynnissä mittava maankorotusprojekti. Pellon haltija ja täytön hakija on maanviljelijä Erik Perklen. Tarkoitus on ajaa alueelle arviolta 60 000 kuormaa eli 800 000 kuutiota täytemaata, jolloin koko Mossarnan tunnettu, viljelykäytössä oleva lintukosteikko häviäisi usean metrin paksuisen maakerroksen alle. Hakijan mukaan projektilla on tarkoitus muuttaa keväisin tulviva kosteikko kokonaan pelloksi. Tringan näkemyksen mukaan kosteikon hävittäminen uhkaa alueen linnusto- ja luontoarvoja eikä hanketta siksi tule toteuttaa. Ehdotamme maankohottamisen sijaan alueen kehittämistä edelleen lintukosteikoksi.

Alueen linnustoarvot

Tringan ja sen sisaryhdistyksen Lohjan Lintutieteellisen Yhdistyksen Hakki ry:n jäsenet tuntevat kyseisen Johannesbergin tulvapelot nimellä Mossarna. Mossarna on varsinkin lintujen muuttoaikoina (niin keväällä kuin syksyllä) jäseniemme ahkeran tarkkailun kohteena. Mossarna on avoin ja laaja kosteikko, joka mahdollistaa rauhallisen levähdys- ja ruokailuympäristön muuttolinnuille. Liitteenä on alueen hyvin tuntevan ja siellä ahkerasti retkeilevän lintuharrastajan Juhani Aholan (Kimpari Bird Projects) kokoama kooste alueella tavatuista linnuista maksimimäärineen vuodesta 2006 alkaen. Liitteen perusteella alueella on huomattavaa merkitystä muutonaikaisena levähtämisalueena monille kahlaaja- ja vesilintulajeille.

Suomen tärkeät lintualueet (Finnish Important Bird Areas - FINIBA) kartoitettiin ja rajattiin 2000-luvun alussa. FINIBA-alueet ovat kansallisesti merkittäviä uhanalaisten, silmälläpidettävien ja kansainvälisen erityisvastuun lintulajien pesimis- tai kerääntymisalueita (Leivo ym. 2002). FINIBA-alue ”Pohjois-Kirkkonummen lintujärvet” sijaitsee kahden järven, Lilla Lonoksin ja Stora Lonoksin, osalta Mossarnan välittömässä läheisyydessä eivätkä muutkaan alueen järvet sijaitse linnuntietä kaukana. Mossarnan tulvapelto muodostaa keskeisen tukialueen lintujen pesimäjärville – osa siellä levähtävistä ja ruokailevista linnuista pesii luultavasti läheisille lintujärvillä. Evitskogin lähiseuduilla ei ole toista vastaavankokoista kosteikkoa kahlaajille ja sorsalinnuille. Kosteikon hävittämisellä olisi siis todennäköisesti vaikutusta myös Pohjois-Kirkkonummen kansallisesti arvokkaiden lintujärvien linnustoarvoihin. Kosteikkolinnuston tilanne Suomessa ja Euroopassa on huonontunut viime aikoina huolestuttavasti (esimerkiksi Lehikoinen ym. 2013, Ellermaa & Lindén 2012). Siksi yhdenkään kosteikon menettämiseen ei ole varaa vaan niiden määrää pitäisi pikemminkin pyrkiä lisäämään. Muistutamme myös, että suojelemalla lintujen elinympäristöjä suojellaan myös muita luontoarvoja.

Ehdotamme vaihtoehtoista suunnitelmaa

Tringan mielestä Mossarnan tulvapeltoa tulisi kehittää hoidettuna lintukosteikkona. Alue toimii jo nyt kosteikkotyypillisesti, joten sen edelleen kehittäminen ei vaatisi merkittäviä investointeja. Arvokkaiden lintupeltojen parantamiseen ja hoitamiseen on myös haettavissa erilaisia avustuksia.

Kirkkonummen kunnan tulisi esittää pellon haltijalle alueen kehittämistä lintukosteikkona ja tukea kohteen suunnittelua luontoarvojen ehdoilla. Tringa ry on mielellään mukana pellon kehittämisessä lintukosteikkona oman asiantuntemuksena puitteissa.

Helsingissä 25.2.2019

Jukka Hintikka puheenjohtaja

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Lähteet:

Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Lehtiniemi, T., & Mikkola-Roos, M. ja Virolainen, E. 17.8. 2001: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. – BirdLife Suomen julkaisu nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio. 142 s.

Ellermaa, M. & Lindén A. 2012: Suojeltavien kosteikkolintujen kannat ovat romahtaneet Natura-alueilla. – Linnut-vuosikirja 2011: 140–143.

Lehikoinen, A., Pöysä, H., Rintala, J. & Väisänen, R.A. 2013: Suomen sisävesien vesilintujen kannanvaihtelut 1986–2012. – Linnut-vuosikirja 2012: 95–101.